

*Stála misia Slovenskej republiky
pri Organizácii Spojených národov
New York*

*Permanent Mission of the Slovak Republic
to the United Nations
New York*

No.: 223/2009-USSM/ES

The Permanent Mission of the Slovak Republic to the United Nations presents its compliments to the Secretariat of the Assembly of the States Parties and, with a reference to the Note verbal of 24 April 2009 concerning the promotion of ratification and full implementation of the Rome Statute, has the honour to convey the following:

After approval of the Government of the Slovak Republic, the National Council of the Slovak Republic decided that the Rome Statute is an international treaty according to the Article 7 Para. 5 of the Constitution of the Slovak Republic and such treaty has a priority over laws of the Slovak Republic. The Rome Statute is legally binding for the Slovak Republic since 1st July 2002 and the notification concerning the Rome Statute were published under No.333/2002 Collection of Laws.

Substantive provisions of the Rome Statute were incorporated into pre-existing laws of the Slovak legal order. The implementing legislation incorporated the substantive crimes through reference to the Statute. The majority of substantive provisions of the Statute were incorporated into selected provisions of the Slovak Criminal Code (e.g. Article 424a - Incitation, Defamation and Threat of Persons by the Reason of Race, Nation, Nationality, Color of Skin, Ethnic Group or Origin, Article 425 - Cruelty, Article 433 - War Injustice) and the Slovak Code of Criminal Procedure (Part Five - Legal Relations with Abroad). The complete information about the promotion of ratification and full implementation of the Rome Statute in the Slovak language is attached thereto.

National contact point for matters related to promotion of ratification and full implementation of the Rome Statute is Mr. Štefan Majernik, Department of Judicial Cooperation in Criminal Matters, Section of International and European Law, Ministry of Justice of the Slovak Republic (Email: stefan.majernik@justice.sk, Tel.: 00421-2-59353-240, Fax: 00421-2-59353-604).

The Permanent Mission of the Slovak Republic to the United Nations avails itself of this opportunity to renew to Secretariat of the Assembly of the States Parties the assurances of its highest consideration.

New York, 24 August 2009

Attachment: 1/5

*The Secretariat of the Assembly of the States Parties
The International Criminal Court
Room C-0691
Maanweg 174
2516 AB The Hague
The Netherlands*

Fax.: 0031 70 515 8376

Podklady týkajúce sa implementácie Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu

Národné a regionálne stratégie a plány na podporu ratifikácie a implementácie

V mene Slovenskej republiky bol Rímsky štatút MTS podpísaný **23. decembra 1998**. Po schválení vládou SR (uznesenie vlády SR č. 1144 zo 6.12.2001) vyslovila Národná rada SR so zmluvou súhlas a zároveň rozhodla o tom, že ide o **medzinárodnú zmluvu, ktorá má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť pred zákonmi SR** (uznesenie Národnej rady SR č. 1987 z 3.4.2002).

Po ratifikácii prezidentom SR dňa **8. apríla 2002** bola ratifikačná listina SR k Rímskemu štatútu uložená dňa **11. apríla 2002** u depozitára, ktorým je generálny tajomník OSN.

Štatút nadobudol platnosť **1. júla 2002** a v ten istý deň nadobudol platnosť i pre Slovenskú republiku na základe článku 126 ods. 1. V Zbierke zákonov bolo uverejnené oznámenie o prijatí Rímskeho štatútu pod č. 333/2002 Z.z.

Slovenská republika urobila pri ratifikácii tieto vyhlásenia:

1. „V súlade s článkom 87 ods. 2 štatútu Slovenská republika vyhlasuje, že žiadosti Súdu o spoluprácu a akékoľvek dokumenty týkajúce sa takýchto žiadostí sa musia predložiť v anglickom jazyku, ktorý je jedným z pracovných jazykov Súdu, a súčasne preložiť do slovenského jazyka, ktorý je štátnym jazykom na území Slovenskej republiky.“

2. „V súlade s článkom 103 ods. 1 písm. b) štatútu Slovenská republika vyhlasuje, že v prípade potreby prijme Súdom odsúdené osoby, ktoré sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky alebo majú na jej území trvalý pobyt, na výkon trestu odňatia slobody a uplatní pritom princíp premeny trestu uloženého Súdom.“

Ďalším súvisiacim medzinárodnoprávnym dokumentom, ktorý upravuje spôsob požívania a rozsah výsad a imunit funkcionárov a pracovníkov Medzinárodného trestného súdu je **Dohoda o výsadách a imunitách Medzinárodného trestného súdu** z 9. septembra 2002 (č. 418/2004 Z. z.). K tomuto zmluvnému dokumentu bola ratifikačná listina SR uložená u generálneho tajomníka OSN dňa **26. mája 2004**.

Dňa 4. októbra 2004 bola v sídle OSN podpísaná **Dohoda o spolupráci medzi MTS a OSN**, ktorá upravuje rámec vzťahov medzi MTS a OSN. Dohoda uznáva úlohu a mandát oboch inštitúcií a definuje podmienky vzájomnej spolupráce vo veciach spoločného záujmu.

Dňa 10. apríla 2006 Rada EÚ schválila uzavretie **Dohody medzi MTS a EÚ o spolupráci a pomoci**,¹ ktorá bola v ten istý deň aj podpísaná.

¹ Rozhodnutie Rady 2006/313/SZBP z 10. apríla 2006 o uzavretí Dohody medzi Medzinárodným trestným súdom a Európskou úniou o spolupráci a pomoci (Ú. v. EÚ L 115, 28.4.2006, s. 49)

Slovenská republika sa v súlade so svojimi zahraničnopolitickými záujmami SR v rámci komunikácie s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi aktívne zasadzuje o **prehlbovanie dvojstrannej spolupráce** s MTS vo forme uzavretia dohôd o spolupráci, o premiestňovaní svedkov alebo o výkone trestu odňatia slobody, resp. iné formy intenzívnejšej spolupráce.

Vnútroštátna legislatíva týkajúca sa implementácie Rímskeho štatútu MTS vrátane príkladov

a) Ústava SR

Predpoklady pre možnosť vydania občana SR na stíhanie pred MTS vytvorila novela Ústavy SR z roku 2001. Podnetom na zmenu ústavy síce nebola priamo ratifikácia Rímskeho štatútu, ale príprava na aplikáciu Dohovoru o vydávaní medzi členskými štátmi Európskej únie. Ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. tak bola z čl. 23 ods. 4 Ústavy SR vypustená formulácia na konci druhej vety "...ani vydať inému štátu". Druhá veta tak v súčasnosti znie: "Občana nemožno nútiť, aby opustil vlasť, a nemožno ho vyhostiť."²

Vydanie občana SR na trestné stíhanie do cudziny vnútroštátny právny poriadok SR v súčasnosti nevyklučuje. Navyše v súvislosti s Rímskym štatútom sa nehovorí o "vydaní" (angl. *extradite*), ale o "odovzdaní" (angl. *surrender*) osoby na konanie pred Medzinárodným trestným súdom.

Otázka imunity predstaviteľov štátu v kontexte čl. 27 Rímskeho štatútu nie je vo vnútroštátnom právnom poriadku explicitne riešená. Týka sa to predovšetkým ústavných článkov, ktoré zakotvujú imunitu **poslanca** Národnej rady Slovenskej republiky (čl. 78) ale i jeho právo odoprieť výpoveď o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie (čl. 79), ďalej imunitu **prezidenta SR** (čl. 107), **sudcov Ústavného súdu** (čl. 136), resp. podmienenie trestného stíhania a vzatia do väzby **sudcov a generálneho prokurátora** so súhlasom Ústavného súdu (čl. 136 ods. 3).

b) Trestný zákon a Trestný poriadok s účinnosťou do 31. 12. 2005

Novelizácie trestných kódexov vytvorili krátko po ratifikácii Rímskeho štatútu Slovenskou republikou minimálny právny rámec pre spoluprácu SR a MTS.

Novela TZ, ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2002, okrem množstva iných otázok legislatívne riešila niekoľko vybraných otázok, ktoré s implementáciou Rímskeho štatútu priamo súviseli.³ Išlo napríklad o začlenenie zločinu proti ľudskosti do desiatej hlavy Osobitnej časti TZ⁴ medzi ostatné „trestné činy proti ľudskosti“

² Čl. 1 bod 9 ústavného zákona č. 90/2001 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Z.z. v znení neskorších predpisov

³ Pozri zákon č. 421/2002 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov

⁴ Pozri § 259b zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (stav k 31.12.2005)

alebo rozšírenie univerzálnej pôsobnosti TZ.⁵ Prínosom bolo nepochybne i doplnenie spoločných ustanovení k desiatej hlave definujúcich vojnu a ustanovujúcich trestnoprávnu zodpovednosť vojenského veliteľa a iného nadriadeného za činy svojich podriadených.

Novela TP sa problematiky Rímskeho štatútu MTS dotkla v dvadsiatej tretej hlave zákona „Právny styk s cudzinou“ (pozri napr. § 371 písm. b), § 372, § 374, a pod.).⁶

c) *Rekodifikácia trestnoprávnych kódexov*

V roku 2005 NR SR prijala nové trestnoprávne kódexy ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2006.

Vybrané ustanovenia trestných kódexov týkajúce sa implementácie Rímskeho štatútu MTS:

Trestný zákon

Dvanásta hlava - Trestné činy proti mieru, proti ľudskosti a trestné činy vojnové osobitne § 424a, § 425 a § 433, ktoré sú priamo prepojené s ustanoveniami čl. 6, 7 a 8 Rímskeho štatútu MTS.

Trestný poriadok

Piata časť - Právny styk s cudzinou, osobitne § 477 písm. c), § 478, § 480 a pod.

d) *Príklady ustanovení slovenského právneho poriadku, ktoré odkazujú priamo na Rímsky štatút MTS*

Trestný zákon

“§ 424a

Podnecovanie, hanobenie a vyhrážanie osobám pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine alebo pôvodu rodu

(1) Kto verejne

a) podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre podnecovanie z predchádzajúcich dôvodov, alebo

b) hanobí takú skupinu alebo jednotlivca alebo sa im vyhráča tým, že verejne ospravedlňuje čin považovaný článkami 6, 7 a 8 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu za genocídium, zločin proti ľudskosti alebo vojnový zločin alebo čin považovaný článkom 6 Štatútu Medzinárodného vojenského súdneho dvora pripojeného k Dohode z 8. augusta 1945 o stíhaní a potrestaní hlavných vojnových zločincov Európskej Osi za zločin proti mieru, vojnový zločin alebo zločin proti

⁵ Pozri § 19 cit. zákona

⁶ Zákon č. 422/2002 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ľudskosti, ak taký čin je spáchaný na takejto skupine osôb alebo jednotlivcovi, alebo ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu, ak nebol v predpísanom konaní zrušený, verejne popiera alebo vážne zľahčuje taký čin, ak je spáchaný na takej osobe alebo jednotlivcovi, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 z osobitného motívu."

§ 425 Neľudskosť

(1) Kto spácha voči civilným osobám čin považovaný článkom 7 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu za zločin proti ľudskosti, potrestá sa odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

(2) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- b) za odplatu.

§ 433 Vojnové bezprávie

(1) Kto spácha čin považovaný článkom 8 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu za vojnový zločin, potrestá sa odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

(2) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

Zákon o výkone trestu odňatia slobody

§ 81 Oddiel s bezpečnostným režimom

(1) Do oddielu s bezpečnostným režimom sa umiestni

.....
d) odsúdený, ktorému uložil trest medzinárodný súd 54) a výkon trestu sa má vykonať na území Slovenskej republiky.

- (v ustanovení sa odkazuje na Rímsky štatút 333/2002 Z.z.)

Zákon o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 2
Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

a) tretím štátom štát, ktorý nie je členským štátom, a Medzinárodný trestný súd, 2)

- (v ustanovení sa odkazuje na Rímsky štatút 333/2002 Z.z.)

Kontaktná osoba zaoberajúca sa problematikou MTS:

Mgr. Štefan Majerník, hlavný štátny radca
odbor justičnej spolupráce v trestných veciach
sekcia medzinárodného a európskeho práva
Ministerstvo spravodlivosti SR
Tel: 00421 2 59 353 240
Fax: 00421 2 59 353 604
E-mail: stefan.majernik@justice.sk

Odpovede na dotazník o implementácii Rímskeho štatútu v zmluvných štátoch:

1. Áno, slovenské orgány prijali legislatívne opatrenia za účelom implementácie Rímskeho štatútu do národného práva.

5. Podstatné ustanovenia Rímskeho štatútu boli zapracované do predtým existujúcich zákonov.

6. Trestné činy boli implementované ustanoveniami, ktoré odkazujú na konkrétne články Rímskeho štatútu.

7. Do slovenského právneho poriadku neboli implementované všetky formy spolupráce, ktoré sú ustanovené v deviatej časti Rímskeho štatútu.

8. Implementovaná legislatíva neobsahuje úpravu foriem komunikácie s Medzinárodným trestným súdom.